

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIH-847/13-H

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola, Dobré, okres Rychnov nad Kněžnou
Sídlo	517 93 Dobré 110
E-mail právnické osoby	zsdobre@dobruska.cz
IČO	70 979 723
Identifikátor	600 097 471
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Blankou Raškovou, ředitelkou školy
Zřizovatel	Obec Dobré
Místo inspekční činnosti	517 93 Dobré 110 517 93 Dobré 2
Termín inspekční činnosti	4. – 6. listopad 2013

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Získávání a analyzování informací o vzdělávání dětí, žáků a studentů, o činnosti škol a školských zařízení zapsaných do školského rejstříku, sledování a hodnocení efektivnosti vzdělávací soustavy podle § 174 odst. 2 písm. a) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Základní škola, Dobré, okres Rychnov nad Kněžnou (dále ZŠ nebo škola) je plně organizovaná, s málotřídním uspořádáním na 1. stupni. Ve školním roce 2013/2014 navštěvuje školu 81 žáků v 7 třídách 1. – 9. ročníku; z toho jsou na 1. stupni 3 třídy a 48 žáků, na 2. stupni 4 třídy a 33 žáků. Průměrný počet žáků na třídu byl v době inspekce 11,6. Školní družinu (dále ŠD) navštěvovalo 28 žáků v jednom oddělení. Ranní ŠD není realizovaná z toho důvodu, že školní budova je pro žáky otevřená již od 6:45 hodin a výuka začíná v 7:25 hodin. Nad žáky je v tuto dobu vykonáván pedagogický dohled. V odpoledních hodinách probíhá provoz ŠD v rozmezí 11:00 až 16:00 hodin. Ve školním roce 2013/2014 se ve škole vzdělává 20 žáků se zdravotním postižením, u všech těchto žáků se jedná o specifickou vývojovou poruchu učení. Vzdělávání je poskytováno ve dvou školních budovách, žádná není bezbariérová.

Informace o vzdělávací nabídce školy je dostupná na jejich webových stránkách www.zsdobre.cz.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Škola realizuje ve výchovně vzdělávacím procesu učební plán, který vychází ze školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále ŠVP ZV) a doplňků platných k 26. 8. 2013. Tento ŠVP ZV je zpracován podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále RVP ZV) na základě požadavků MŠMT – verze platná od 1. 9. 2013. Celková časová dotace hodin jednotlivých předmětů včetně určených disponibilních hodin je v souladu s platnou verzí RVP ZV. Další cizí jazyk je vyučován v 8. ročníku formou konverzace v prvním cizím jazyce v celkové tříhodinové dotaci. V platné verzi ŠVP ZV jsou rozvedeny všechny požadované doplňující oblasti, jako jsou finanční gramotnost, ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí, dopravní výchova, otázky korupčního jednání, obrana vlasti a výchova ke zdraví.

Ve škole je realizován Školní vzdělávací program pro školní družinu (dále ŠVP ŠD) s názvem Jen si děti všimněte, co je krásy na světě! Tento program navazuje na ŠVP ZV a rozvíjí jej hlavně v oblasti volnočasových aktivit.

Působnost metodických orgánů je rozdělena do oblasti 1. stupně, českého jazyka a matematiky. Jednotnou koncepci pro domácí přípravu žáků škola nemá, vyučujícím je ponechána volnost ve způsobu i četnosti zadávání domácích úkolů. Ředitelka školy dbá na zásadu rovnoměrného rozdělení úkolů v jednom dni, střídání písemné a ústní formy zadávaných úkolů a preferuje možnost dobrovolnosti při vypracování.

Aktuální rozvrhy hodin jsou sestaveny s ohledem na zásady psychohygieny, všichni žáci mají možnost aktivní relaxace během přestávek. Začátek vyučování je stanoven na 7:25 hodin, výuka končí nejpozději v 14:30 hodin. Délka přestávek je v souladu s platným právním předpisem. Během všech přestávek je nad žáky zajištěn pedagogický dohled.

Řízení školy odpovídá potřebám, charakteristice a velikosti základní školy. Ředitelka školy byla zřizovatelem jmenována do funkce k 1. lednu 2003, ten v roce 2012 potvrdil její působení ve funkci na dalších šest let. Ředitelka školy splňuje všechny předpoklady pro výkon této funkce a plní povinnosti z ní vyplývající.

Ředitelka školy vypracovala koncepční záměry, které vycházejí z provedené analýzy a jsou tvořeny s ohledem na místní podmínky. Plánování školy vychází ze dvou strategických materiálů. Jedná se o Koncepci školy na školní rok 2013/2014 ze dne 5. 9. 2013 a Dlouhodobý plán – koncepční záměry a úkoly v období let 2013 až 2015 ze

dne 1. 9. 2013. Konkretizace těchto materiálů je dále rozpracována v dokumentu nazvaném Organizace ZŠ pro školní rok 2013/2014.

K přenosu informací uvnitř školy jsou využívány osobní jednání, e-mailové korespondence, pravidelné, zpravidla měsíční, provozní porady, ve kterých jsou mimo jiné upřesněny a zároveň vyhodnoceny plněné úkoly. Všechny pedagogické a provozní porady, ve kterých je přibližně jednou měsíčně projednávána problematika organizace školy, jsou doloženy zápisy s podpisy zúčastněných a s konkrétním rozdělením úkolů. Všichni pedagogové mají přístup k internetu. Vnitřní informační systém vyhovuje potřebám řízení, dislokaci obou budov a velikosti školy.

Rozpočet školy zatím nedovoluje zřízení pozice zástupce ředitelky školy, která samostatně vykonává a koordinuje veškeré řídicí procesy a garantuje uplatnění všech manažerských nástrojů nezbytných pro efektivní chod školy. V případě její nepřítomnosti jsou nezbytné kompetence dočasně svěřeny jednomu pedagogovi školy. Tento stav vykazuje dílčí rizika a vede k neadekvátnímu pracovnímu vytížení ředitelky školy.

Organizační řád školy vymezuje rozdělení kompetencí a odpovědnosti v řízení školy. Ředitelka školy ustanovila metodické orgány školy, jejichž členové zpracovávají plány na příslušný školní rok a scházejí se dle potřeby. Organizační procesy podporují potřeby a strategické záměry rozvoje školy, akcentují partnerskou spolupráci, dodržování stanovených pravidel, srozumitelnost a transparentnost vnitřních norem školy. Vedení školy prostřednictvím nástrojů řízení cíleně monitoruje a rozvíjí kvalitu sociálního klimatu, systematicky a efektivně vytváří podmínky pro kvalitní realizaci primární prevence v oblasti sociálně patologických jevů.

Důležitým podkladem pro stanovení vzdělávacích strategií jsou informace získané z kontrolní a hodnotící činnosti ředitelky školy a zpětnovazebních informačních procesů. Na hodnocení všech oblastí vzdělávání a provozu školy navazují organizační opatření k udržení nebo zlepšení stávajícího stavu.

Ředitelka školy pravidelně vyhodnocuje efektivitu výchovně vzdělávacích postupů. Zpětnou vazbu získává vnitřní kontrolou výchovně vzdělávacího procesu především při hospitační činnosti. Zpracovala plán kontrol a hospitační činnosti, který průběžně, pravidelně, prokazatelně a systematicky realizuje. Pohospitační rozhovor s vyučující byl ředitelkou školy v přítomnosti inspektorky veden stručně a konstruktivně. Sledované dialogy z profesního hlediska však neměly zcela didakticky erudovaný charakter, postrádány byly konkrétní závěry a doporučení pro další práci pedagoga. Vedení školy věnuje pozornost problematice uvádění začínajících učitelů do praxe.

Zásadní výchovně vzdělávací záležitosti jsou projednávány s pedagogy školy v pedagogické radě a organizační věci se všemi zaměstnanci na provozních poradách. Předložené vnitřní směrnice a dokumenty školy jsou po obsahové i formální stránce zpracované v potřebném rozsahu, k jejich vyšší efektivitě přispěje ředitelkou školy zamýšlená inovace akcentující kvalitnější vypovídací hodnotu a formální kvalitu dílčích dokumentů a zejména jejich systematickou provázanost.

Organizace a řízení výchovně vzdělávacích činností probíhá v souladu s platnými školskými předpisy. Úspěšný chod školy je zabezpečen souborem interních materiálů (směrnice, pokyny vedení, zápisy z porad, plány apod.). Povinná dokumentace školy je vedena řádně a v požadovaném rozsahu. Rozdělení kompetencí a odpovědnosti v řízení kvality pedagogického procesu je stanoveno. Vnitřní i vnější informační systém školy využívá všechny běžné postupy pro přenos informací včetně prostředků výpočetní techniky (internet). Ředitelka školy zajišťuje pravidelné kontroly výuky, organizační

oblasti, hospodaření a materiálního zázemí včetně dodržování bezpečnostních a hygienických předpisů.

Pedagogický sbor školy je stabilizovaný. Tvoří jej celkem 10 učitelů a 1 vychovatelka ŠD. Personální podmínky školy z hlediska splnění předpokladu odborné kvalifikace pedagogických pracovníků jsou výborné, neboť všichni tento předpoklad splňují. Pracovní úvazky jsou sestaveny tak, aby respektovaly odbornosti pedagogů. Vzhledem k celkovému počtu tříd ve škole a složení pedagogického sboru je potřebné, aby někteří pedagogové na menší část svého pracovního úvazku učili i na tom stupni školy, pro který kvalifikaci nemají. Jedná se především o výuku anglického jazyka, přírodopisu, dějepisu, informatiky a výchovných předmětů s výjimkou tělesné výchovy. Dílčím rizikem v personálních podmínkách školy je chybějící specializační studium metodičky prevence sociálně rizikových jevů a koordinátora ICT. Koordinátorka ŠVP ZV absolvovala odpovídající kurzy. Jedné začínající učitelce, která učí prvním rokem, pomáhá učitelka s dlouholetou praxí i ostatní kolegové. Ředitelka školy vypracovala plán uvádění začínajícího učitele. Z rozhovorů s pedagogy vyplynulo, že všichni pozitivně hodnotí interpersonální vztahy v pedagogickém sboru a celkové klima školy.

Ředitelka školy podporuje **další vzdělávání pedagogických pracovníků** (dále DVPP). Podrobný výčet navštívených akcí je součástí výroční zprávy. Semináře byly zaměřené do různých vzdělávacích i výchovných oblastí, včetně sledovaných gramotností žáků. Celý pedagogický sbor byl proškolen v problematice bezpečnosti a ochrany zdraví, zdravotní tělesné výchově a první pomoci, dva učitelé se zúčastnili školení v dovednostech potřebných pro práci s interaktivní tabulí. Z plánu na školní rok 2013/2014 je zřejmé, že nikdo z pedagogů není v dalším vzdělávání diskriminován a jejich zájem o DVPP je velký. Ředitelka školy umožňuje pedagogickým pracovníkům čerpat volno na samostudium, zabývá se kontrolou a vyhodnocením efektivnosti této oblasti. Z důvodu úspor finančních prostředků byly upřednostňovány semináře konané v odpoledních hodinách, semináře zaměřené na aktuální potřeby školy a vyplývající z požadavku projektu EU – Peníze školám a Moderní škola.

Personální podmínky z hlediska odborné kvalifikovanosti pedagogů jsou výborné. Dílčím rizikem se jeví chybějící studium pro vykonávání některých specializovaných činností. Ředitelka školy má důkladný přehled o personální problematice. DVPP je zajišťováno dle plánu, pedagogové se vzdělávají a systematicky si zvyšují své odborné znalosti. Ředitelka školy umožňuje zaměstnancům profesní růst na velice dobré úrovni.

Spolupráce s partnery je pro školu přínosná. Velkou oporou je škole zřizovatel, obec Dobré. Ten má, i přes malý počet žáků ve škole, velkou snahu školu v obci udržet ve stávající organizační struktuře (tedy i s 2. stupněm základní školy) a vychází škole v rámci svých možností maximálně vstříc při materiálním a finančním zajištění její vzdělávací činnosti. I v dalších směrech, například v oblasti projektů, hodnotí ředitelka školy spolupráci s obcí jako velmi dobrou. Pro práci školské rady vytváří ředitelka školy podmínky, jejím členům poskytuje informace, umožňuje jim přístup k povinné dokumentaci a předkládá nejdůležitější dokumenty školy ke schválení. Při škole pracuje Sdružení rodičů a přátel dětí, jehož zdrojem financování jsou členské příspěvky. Ze získaných prostředků podporují rodiče školní i mimoškolní akce (doprava žáků na různé akce, soutěže a odměny pro žáky). Sdružení také pořádá tradiční ples školy. Škola každoročně připravuje jednu společnou akci s rodiči a žáky, spolupracuje s místními spolky. Nejlépe hodnotí ředitelka školy spolupráci s florbalovým klubem. Velmi dobrá a tradiční je součinnost s několika okolními školami, především při pořádání společných sportovních akcí, ale i ve vzdělávací oblasti a při realizaci projektů. Žákovská samospráva

není ustavena, žáci nemají možnost podílet se na správě školy, mohou ale své připomínky podávat přes schránku důvěry.

Spolupráce školy s partnery je na standardní úrovni.

Škola uskutečňuje vzdělávání žáků ve dvou budovách, vzdálených přibližně 500 metrů. V budově 1. stupně mají žáci k dispozici tři kmenové třídy a počítačovou učebnu s možností připojení k internetové síti. Je zde umístěna třída ŠD, která je nově vybavena nábytkem (s výjimkou žakovských stolků a židlí), herními prvky a výtvarným materiálem. Prostředí tříd a chodeb je velmi podnětné, k výzdobě jsou použity práce a výrobky žáků. V učebnách je velké množství názorných pomůcek a přehledů učiva, které vyrábějí převážně učitelky. K dispozici je žakovská knihovna. Knižní fond je postupně obnovován a rozšiřován o zcela nové tituly.

V budově 2. stupně jsou čtyři kmenové třídy a tři odborné učebny – počítačová (připojení k internetové síti), kuchyňka a dílna. V podkrovních prostorách je zřízena žakovská knihovna. Součástí školy je venkovní zahrada, která je částečně využívána jako hřiště. Výuka tělesné výchovy probíhá v pronajímaných prostorách tělocvičny.

Třídy 2. stupně jsou vybaveny velmi skromně, prostředí je pedagogicky i esteticky méně podnětné. Učební pomůcky jsou starší, škola je dle svých finančních možností a ve spolupráci se zřizovatelem postupně inovuje. V jedné učebně je instalována interaktivní tabule. Žakovský nábytek je nastavitelný.

Problematikou bezpečného prostředí pro žáky se ředitelka školy zabývá. Práva a povinnosti žáků a pedagogů jsou vymezeny školním řádem, který stanovuje rovněž pravidla bezpečnosti ochrany zdraví (dále BOZ) žáků a ochranu před sociálně rizikovými jevy. Seznámení žáků se stanovenými pravidly a dodatečné poučení nepřítomných žáků zaznamenávají učitelé do třídních knih. Školní řád je vyvěšen ve všech třídách, ve sborovně, na webových stránkách školy a na nástěnce 1. stupně. V budově 2. stupně je umístěn u hlavního vchodu do budovy, který slouží pro veřejnost. Poučení o bezpečnosti je prováděno. Odborné technické prohlídky jsou pravidelně prováděny a zjištěné nedostatky jsou odstraňovány. Kniha úrazů obsahovala údaje stanovené vyhláškou. Úrazovost žáků je na stále úrovni, jedná se převážně o poranění žáků způsobená při výuce tělesné výchovy. Malý počet školních úrazů vypovídá o účinné prevenci v této oblasti. V odborných učebnách byly v době inspekční činnosti vyvěšeny provozní řády. Ředitelka školy zpracovala řád pro používání pronajaté tělocvičny.

Škola vytvořila funkční **system primární prevence**. Minimální preventivní program (dále MPP) je kvalitně zpracovaný dokument, vytyčuje cíle primární prevence a podrobně je rozpracovává do obsahu učiva. Je zveřejněn na webových stránkách školy. Školním metodikem primární prevence je ředitelka školy. Přestože neabsolvovala specializační studium, věnuje se této problematice velmi erudovaně, každoročně se účastní DVPP a pravidelně vyhodnocuje MPP. Téměř veškeré aktivity školy se dají zařadit do plnění školní primární strategie. Již čtvrtým rokem škola pracuje podle dlouhodobého plánu primární prevence, který aktualizuje podle potřeb žáků i školy. V průběhu školního roku se uskutečňují akce pro rodiče, individuální pohovory o prospěchu a chování žáků. Ve všech ročnících probíhají bloky primární prevence tematicky orientované na oblasti uvedené v MPP, zaměřené na vzájemné chování žáků a na efektivní trávení volného času (zejména v oblasti sportu). Potencionální výskyt sociálně patologických jevů je tak školou detekován již v zárodku.

Ve školním roce 2012/2013 škola úspěšně obhájila pokračování v účasti v síti Zdravých škol a dne 2. 1. 2013 získala Osvědčení o přijetí do programu Škola podporující zdraví

a získala dotaci na projekt Zodpovědný život podporovaný Královéhradeckým krajem. Tento projekt obsahuje aktivity, které mají významný vliv na vzájemné chování žáků (adaptace žáků 6. ročníku ve středisku ekologické výchovy) a aktivity, které rozšiřují znalosti a dovednosti v oblasti péče o své zdraví.

Také další projekty, do kterých je škola zapojena, mají vliv na zdravý životní styl – Zdravé zuby, Školní mléko, Ovoce do škol. Do této oblasti se řadí i menší školní projekty, které jsou zaměřeny na vzájemné vztahy, péči o své zdraví, o životní prostředí.

Materiálně-technické podmínky umožňují realizaci vzdělávacích programů. Škola zajišťuje bezpečné prostředí pro vzdělávání a zdravý psychický i fyzický vývoj žáků. V rámci prevence vyhodnocuje bezpečnostní rizika a přijímá opatření k jejich minimalizaci. Na vynikající úrovni je realizovaná strategie prevence výskytu sociálně rizikových jevů.

Škola jako příspěvková organizace hospodaří s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu a s příspěvkem od zřizovatele. Ten škole v posledních letech udělil výjimku z nejnižšího počtu žáků, a proto výše jeho příspěvku pokrývala nejen náklady na provoz, ale i na mzdové prostředky zaměstnanců a na nákup učebnic a učebních pomůcek.

V uplynulých letech škola obdržela účelové dotace z MŠMT na realizaci rozvojových programů zaměřených na posílení platové úrovně zaměstnanců, na podporu řešení specifických problémů regionálního školství a na nákup školního vybavení pro žáky 1. ročníku základního vzdělávání.

Pro zkvalitnění materiálních podmínek školy a možnosti realizovat aktivity v rámci prevence rizikového chování žáků se škola aktivně zapojuje do rozvojových a dotačních programů. Královéhradecký kraj poskytl škole finanční podporu na granty: Pojďme si to zkusit v praxi, Prevence v každém věku, Florbal pro všechny, Návrat k tradicím a Kdo si hraje, nezlobí. Realizací těchto projektů škola jednak zlepšila svoji materiální vybavenost, jednak se její činnost mohla více zaměřit na utváření třídního kolektivu, na vzájemné vztahy mezi žáky, na péči o životní prostředí a zdraví. V roce 2011 škola obdržela účelovou dotaci na projekt s názvem Prevence v každém věku, která byla poskytnuta z kapitoly MŠMT. Tento projekt umožnil škole mimo jiné organizovat pobytové sebezpoznávací kurzy pro nejproblematictější kolektivy žáků.

Jako partner jiných škol spolupracovala ZŠ na projektu Kvalitně i na vesnici. Díky tomuto grantu škola mohla vybudovat počítačovou učebnu pro 1. stupeň. Prostřednictvím další spolupráce v projektu Multimediální první pomoc pro pedagogy bylo vyučujícím umožněno vzdělávání v oblasti první pomoci. V letošním roce škola spolupracuje na projektu Moderní škola, který je zaměřen na oblast primární prevence a zdravotní tělesné výchovy. Tyto projekty jsou hrazeny z prostředků evropských sociálních fondů.

V roce 2011 se škola zapojila do projektu EU – Peníze školám, který má pozitivní dopad na zkvalitnění materiálního vybavení školy a individualizaci výuky v některých předmětech. Prostřednictvím takto získaných finančních prostředků škola zřídila počítačovou učebnu a zakoupila výukové programy, interaktivní tabuli a učební pomůcky na podporu čtenářské gramotnosti žáků 1. stupně.

Příjmy z vlastní činnosti tvoří poplatek za ŠD, který je používán pro zkvalitnění hlavní činnosti školy.

Vedení školy při hospodaření s finančními prostředky plánovitě určuje priority podle svých rozpočtových možností. Velmi pozitivně lze hodnotit zapojení školy do projektů

a grantů a úspěšné hledání dalších finančních zdrojů, které jsou efektivně využívány ke zvyšování kvality vzdělávání a zlepšování materiálních podmínek školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Silnou stránkou školy je **oblast výchovného poradenství a prevence sociálně patologických jevů**, která je v kompetenci školního preventivního týmu. Tým tvoří výchovný poradce, ředitelka školy, která je rovněž metodičkou prevence, a třídní učitelé. Preventivní tým se pravidelně schází a řeší aktuální problémy. Dle potřeby jsou organizována jednání s rodiči, která jsou opatřena srozumitelnými zápisy a obsahují jasné cíle dalšího společného výchovného působení na žáka. Výchovný poradce zpracoval Časový harmonogram výchovného poradce ZŠ Dobré pro školní rok 2013/2014.

Reedukaci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP) zajišťuje odborně způsobilá učitelka s dlouholetou praxí v této oblasti. Škola v době inspekce identifikovala a evidovala 20 žáků se SVP, při jejichž vzdělávání je přihlíženo k individuálnímu vzdělávacímu plánu (dále IVP). Vypracované IVP obsahují všechny náležitosti, jejich plnění je pravidelně zaznamenáváno a kontrolováno. Vykazované údaje o žácích se SVP ke dni inspekce byly v souladu se skutečností i s údaji ve školní matrice. Ve zhlédnutých hodinách nebyla až na výjimky zaznamenána žádná diferenciací ve vztahu k individuálním vzdělávacím potřebám žáků. Individuální reedukační péče je organizována ve skupinách, odpovědná vyučující má ve svém pracovním úvazku zahrnuto šest hodin týdně pro výkon této činnosti. U žáků se SVP je prováděna jedenkrát týdně náprava vývojových poruch učení pod vedením zkušené učitelky. Výsledkem toho je postupné odstraňování problémů a zlepšující se prospěch žáků. Identifikace a evidence žáků s riziky neúspěšnosti při vzdělávání je zajištěna. V případě potřeby doporučuje výchovná poradkyně zákonným zástupcům žáků spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou či dalšími poradenskými zařízeními.

Kariérové poradenství je propracované, výchovný poradce pracuje se žáky a zákonnými zástupci žáků osmých a devátých tříd, poskytuje jim informace a pomoc při výběru studia na středních školách.

Škola **zveřejňuje informace o vzdělávací nabídce** a přijímacím řízení na svých webových stránkách, na informačních letáčích a v místním tisku; současně je otevřená předávání informací individuálním zájemcům přímo ve škole. Přijímání žáků ke vzdělávání probíhá podle platných zákonných ustanovení. Je dodržován rovný přístup s vytvářením podmínek pro úspěšnou integraci žáků se SVP, pro přijímání cizinců a s respektováním potřeb jednotlivců při změně vzdělávacího programu.

Poradenské služby a preventivní péče jsou zabezpečovány ředitelkou školy, která vzhledem k počtu žáků v malém subjektu operativně reaguje na aktuální problémy a spolupracuje s ostatními pedagogy a dalšími odborníky.

Kooperace se specializovanými poradenskými pracovišti má velmi dobrou úroveň. Škola zajišťuje potřebné podklady, probíhají jednání s rodiči žáků pro zajištění diagnostiky i následné péče (vypracování IVP, reedukace, odklad povinné školní docházky aj.).

Nárůst počtu žáků se SVP v subjektu kopíruje celorepublikový trend. Ve škole se podle IVP vzdělává 20 individuálně integrovaných žáků s vývojovými poruchami učení, což představuje 24,6 % z celkového počtu žáků. Dle doporučení poradenských pracovišť jsou žáci zařazeni do pravidelné reedukace, k níž škola motivuje i rodiče.

Dodržování nastavených pravidel, operativně zajišťovaná intervence pro žáky s riziky neúspěšnosti, přijímání účinných podpůrných opatření pro jedince se sociálním

handicapem, aktuální provázanost problematiky do výuky (především prvouka a vlastivěda) přispívají k eliminaci negativních jevů ve škole a podporují žáky v jejich úspěšnosti. V obou součástech subjektu je vytvářeno příznivé sociální a pracovní klima. Cílem řady nespécifických aktivit (např. prezentace školy na veřejnosti, kulturní akce, environmentální aktivity) je podpora dobrého jména školy, motivace ke spolupráci a k posílení vzájemného respektu.

Škola přijímá účinná opatření k odstranění sociálních, zdravotních a bezpečnostních bariér v průběhu vzdělávání. Věnuje velkou pozornost prevenci rizik (tj. agrese, záškoláctví, kouření, šikana, alkohol, vandalismus), bezpečnosti, první pomoci, využívání volného času aj.

Škola zajišťuje všem žákům rovné podmínky pro zdravý fyzický a psychický rozvoj, u integrovaných žáků jsou zohledňovány jejich vzdělávací potřeby prostřednictvím reedukace. Jsou vyhodnocovány zdravotní a bezpečnostní rizika a přijímána opatření k jejich minimalizaci, včetně účinné strategie prevence rizikového chování. Činnost školy v oblasti péče o žáky se SVP lze hodnotit jako standardní.

Rozvoj osobnosti žáků je podporován uplatňováním různých účinných pedagogických metod a přístupů. Často zařazovanou formou výuky je projektové vyučování. Celodenní výukové školní projekty věnované jedinému zvolenému tématu mají ve škole dlouholetou tradici a učitelé mají s jejich organizováním velké zkušenosti. Žáci se učí v týmech tvůrčím způsobem pracovat s informacemi a samostatně rozvíjejí své komunikační schopnosti a sebehodnocení. Aktivity v rámci výuky sledované v průběhu inspekce rozvíjely klíčové kompetence žáků v souladu se ŠVP ZV. Vzhledem k organizaci výuky v odděleních ve většině tříd na 1. stupni a spojování ročníků při výuce některých předmětů na 2. stupni vedou učitelé velmi často žáky k samostatné práci a její prezentaci před třídním kolektivem. Důraz je rovněž kladen na realizaci dopravní výchovy, sportovních akcí, besed se zajímavými osobnostmi, akcí v oblasti prevence sociálně patologických jevů, návštěvy divadelních představení, kulturních a jiných akcí. Pro menší počet žáků pořádá škola každoročně týdenní ozdravný pobyt v Chorvatsku. Zajímavou akcí s výchovným dopadem je také například prosincové zdobení vánočního stromku v Zoo Dvůr Králové nad Labem. Tradicí školy je pořádání vystoupení pro veřejnost. Pedagogičtí pracovníci motivují žáky k využívání zájmových aktivit, které přispívají k rozvoji osobnosti žáků. Škola nabízí v rámci mimoškolní činnosti zapojení do sedmi kroužků s tematicky různým zaměřením. Řada žáků pracuje i v dalších zájmových útvech organizovaných jinými subjekty jak v Dobrém, tak i v nejbližších městech.

Škola plánovitě podporuje rozvoj osobnosti žáků. Zapojení do výše uvedených aktivit vhodně doplňuje znalosti žáků nad rámec vlastní výuky. Množství akcí pořádaných pro žáky je nadstandardní.

Úroveň rozvoje **přírodovědné gramotnosti** žáků byla sledována při hospitační činnosti v hodinách přírodopisu, chemie a zeměpisu. Výuka těchto předmětů je posílena hodinami v rámci disponibilní dotace tak, že v každém ročníku jsou tyto předměty vyučovány dvě hodiny týdně. Vzhledem k malému počtu žáků je jedna z hodin přírodopisu a zeměpisu vždy vyučována pouze s žáky příslušného ročníku a ve druhé hodině se učí společně žáci dvou ročníků. Hodinové dotace korespondují s vydaným učebním plánem pro tento školní rok.

Sledovaná podpora rozvoje vědomostí a dovedností v uvedených předmětech je realizována kvalifikovanými učiteli s příslušnou aprobací s výjimkou přírodopisu, který vyučují kvalifikovaní a zkušení učitelé, kteří však mají aprobaci pro výuku jiných

předmětů a s výukou přírodopisu mají malé zkušenosti. Tato skutečnost byla patrná pouze v jedné ze sledovaných hodin.

Ve všech hodinách vyučující oznámili žákům cíle hodiny, ty byly následně splněny. Žáci často pracovali ve skupinách nebo ve dvojicích, méně často bylo zařazováno frontální vyučování. Žáci při práci navazovali na poznatky z domácí přípravy i vlastní zkušenosti. Zadávání úkolů, diferencovaných podle schopností jednotlivých žáků, pozorováno nebylo. Organizace práce ve třídách se spojenými ročníky měla rozdílnou úroveň, od vynikající až po průměrnou s méně efektivní prací části žáků. Všichni učitelé vydávali žákům jednoznačné a srozumitelné pokyny, poskytovali jim dostatek času na práci. Velkým kladem bylo časté zařazování regionálních prvků, důraz na ochranu přírody a využívání mezipředmětových vztahů, pozorované ve všech sledovaných hodinách. Slabší stránkou menší části hodin byla motivace žáků, jak úvodní, tak především průběžná. V průběhu hodin na druhém stupni žáci často prezentovali výsledky své samostatné týmové práce, jejich komunikativní dovednosti byly většinou průměrné. Učitelé se snažili využít dostupných materiálních podmínek a ve všech hodinách dobře zajistili názornost výuky pomocí encyklopedií, zeměpisných atlasů a obrazů. Velmi přínosná byla práce se vzorky přírodnin. V hodině přírodopisu a zeměpisu byla funkčně využita interaktivní tabule, v hodině chemie prováděla učitelka a vybraní žáci demonstrační pokusy a jejich aktivita, samostatnost a tvořivost byla rozvíjena i prvky problémového vyučování. Žáci v průběhu vyučovacích hodin často využívali vlastnoručně vyrobené plakáty a učitelé připravené pracovní listy a různé namnožené materiály vhodné pro samostatnou práci. Pro přírodovědné předměty nemá škola žádnou odbornou učebnu, výuka probíhala v kmenových učebnách. Pro všechny sledované předměty mají žáci k dispozici schválené moderní učebnice. Učivo bylo předáváno ve všech hospitovaných hodinách věcně správně. Žákům byla zpravidla v průběhu hodin poskytována adekvátní zpětná vazba. Shrnutí probraného učiva a krátké zhodnocení bylo uplatněno ve většině hodin, pouze jednou chybělo z důvodu špatného odhadu časové náročnosti cílů hodiny. Sebehodnocení žáků bylo pozorováno výjimečně, vzájemné hodnocení žáků zaznamenáno nebylo. Žáci byli ve všech hodinách pozorní, ukázněni a pracovali se zájmem a soustředěně. Většina z nich prokazovala odpovídající znalosti a dovednosti. Společným rysem všech sledovaných hodin byly pěkné vzájemné vztahy mezi vyučujícími a žáky a celkově příjemná pracovní atmosféra.

Přírodovědná gramotnost je rozvíjena mimo klasickou výuku také organizací doplňkových zajímavých akcí. Škola pořádá pro žáky šestého ročníku každoročně dvoudenní kurs environmentální výchovy ve Středisku environmentální výchovy Kostecké Horky. V minulém školním roce proběhla beseda k odpadům, beseda o lese, beseda zaměřená na ornitologii kroužkování ptáků. Pravidelná je návštěva regionální mykologické výstavy, na jejíž přípravě se žáci aktivně podílejí.

Sledovaný průběh vzdělávání zaměřený na rozvoj přírodovědné gramotnosti žáků měl celkově velmi dobrou úroveň. Pedagogové školy zajišťují rozvoj vědomostí a dovedností žáků v této oblasti v souladu se ŠVP ZV.

Rozvoj **sociální gramotnosti** byl sledován na obou stupních ZŠ především ve společenskovědních předmětech.

Hospitované hodiny vykazovaly velmi dobrou kvalitu. Struktura hodin umožňovala efektivně naplňovat výchovně vzdělávací cíle. Do vyučování učitelky často zařazovaly takové metody a formy práce, kterými žáky přirozeně vedly k aktivním činnostem, potřebné spolupráci a plnému soustředění. Žáci byli vedeni k vzájemné komunikaci, spolupráci ve skupinách, dokázali řešit jednoduché problémové úlohy a obhajovat svůj názor. V průběhu výuky samostatně, ve dvojicích i ve skupinách pracovali s nově

získanými informacemi a propojovali je s již získanými poznatky. Hodiny prvouky, přírodovědy a vlastivědy probíhaly v klidné pracovní atmosféře založené na vzájemném respektu, toleranci a spolupráci mezi žáky. Většina žáků byla při plnění zadaných úkolů aktivní a projevovala velmi dobrou znalost probírané látky.

Výuku učitelky podpořily množstvím názorných pomůcek, využitím datového projektoru a interaktivní tabule. Důraz kladly na sociální výchovu, příklady z praxe, na prezentaci zážitků a zkušeností žáků. Společná pravidla chování, která žáci vytvářejí a stvrzují svými podpisy, jsou vyvěšená ve třídách a na chodbách.

Žáci pracovali v klidném optimálním tempu, byli přirozeně vedeni k respektování určených pravidel, což příznivě ovlivňovalo přátelské školní klima, podporovalo nekonfliktní atmosféru a posilovalo pocit sounáležitosti se školou. K pozitivům výuky patřila otevřená komunikace a spontánní reakce žáků, kteří získávali průběžnou zpětnou vazbu při klasifikaci, hodnocení a při dílčích projevech sebehodnocení nebo vzájemného hodnocení. Standardně pracovali se základními informačními zdroji (učebnice, kopírované texty). Vytvářeli souvislosti a pracovali s přesahy do dalších vzdělávacích oblastí, směřovali především k utváření komunikativních, občanských a sociálních kompetencí. V rámci sledované výuky byli vedeni k formování zdravého životního stylu, které deklaruje plán primární prevence. Při práci s informačními zdroji využívali především přírodniny, učebnice a pracovní listy nebo sešity, obrazové materiály; pozitivem byla výroba vlastních pomůcek. Frekvence využívání ICT a přístup k těmto činnostem signalizují, že z hlediska povahy realizované činnosti se nejedná o pravidelně zařazovanou činnost.

Učitelky s přirozenou autoritou (dáno velmi dobrou znalostí problémů žáků a jejich sociálního a rodinného zázemí) udržovaly průběžný kontakt se všemi žáky, hodnotily jejich výkon, pracovaly s pochvalou a povzbuzením, snažily se udržet zájem. Adekvátně a bezprostředně reagovaly, pracovaly s výchovnými momenty. Zvolené formy a metody činností byly vhodně využívány, efektivitu dosahovaného cíle podporoval průběžně uplatňovaný individuální přístup vyučujících a práce s chybou.

Vzdělávání ve sledovaných společenskovedních předmětech mělo velmi dobrou úroveň. Formy a metody práce, které byly použity, podporovaly zvyšování sociální gramotnosti a vytváření požadovaných kompetencí žáků. Škola vytváří příznivé, emocionální a pracovní klima. Žáci jsou vedeni k vytváření povědomí sounáležitosti se školou a podpoře jejího dobrého jména.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

Škola soustavně **zjišťuje a vyhodnocuje výsledky vzdělávání žáků**. Touto činností se pravidelně, často a velmi odpovědně zabývají ředitelka školy, výchovný poradce, třídní i předmětoví učitelé. Pravidla pro hodnocení žáků jsou velmi podrobně a jasně zpracována v Klasifikačním řádu, který je součástí ŠVP ZV. Učitelé využívají zavedený a osvědčený systém zjišťování a hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Kromě prioritně sledované dosažené úrovně znalostí žáků je autoevaluace zaměřena v různé míře i do dalších oblastí života školy, tj. na četnost a účinnost výchovných opatření, účinnost preventivních opatření v oblasti sociálně rizikových jevů, úspěšnost žáků při přijímacím řízení na střední školy aj. Provádí ji především ředitelka školy, ale v různé míře se na ní podílejí všichni pedagogové. Výsledky vzdělávání se zabývají i metodické orgány školy. V každém čtvrtletí učitelé hodnotí žáky všech tříd, zajímají se o příčiny náhlého zhoršení vzdělávacích výsledků nebo změny v chování žáků a navrhují opatření ke zlepšení stavu. V tomto směru úzce

spolupracují s rodiči žáků. Závažnější výchovné problémy řeší výchovná komise ve složení: ředitelka školy, výchovný poradce a třídní učitelka.

K hodnocení výsledků vzdělávání žáků jsou rovněž využívány údaje získávané testováním. V rámci udržitelnosti projektu Kvalitně i na vesnici jsou testováni žáci pátého ročníku v předmětech český jazyk, matematika, anglický jazyk, přírodověda a vlastivěda a výsledky a úspěšnost žáků jsou porovnávány s blízkými školami v Bílém Újezdu a Podbřezí. Škola sledovala výsledky testování žáků 5. a 9. ročníku organizovaného Českou školní inspekcí. Za nejpřínosnější označila ředitelka školy testování nazvané Diagnostika stavu znalostí a dovedností žáků se zaměřením na jejich rozvoj, prováděné ve škole již několik let v rámci celostátního projektu, které umožňuje porovnat výsledky žáků v českém jazyce, matematice a anglickém jazyce s dalšími do projektu přihlášenými školami v kraji a České republice. Svými výsledky škola v minulém období nijak nevybočovala v porovnání s ostatními testovanými školami v kraji. Žáci školy zpravidla v minulých letech dosahovali lepší výsledky v českém jazyce než v matematice. Ředitelka školy veškeré výsledky testování analyzuje a snaží se závěry aplikovat při své řídicí a kontrolní činnosti.

Pedagogové se odpovědně zabývají problematikou přechodu žáků z prvního na druhý stupeň školy. Pečlivě sledují nejen výsledky žáků, ale také organizují pro rodiče žáků šestého ročníku tematicky zaměřenou třídní schůzku, na které rodiče seznamují s odlišnostmi vzdělávání na obou stupních základní školy, způsoby hodnocení žáků, rozdíly v přípravě žáků na vyučování a nejčastějšími problémy.

Učitelé se zajímají při rozhovorech s rodiči a bývalými žáky o úspěšnost svých absolventů na středních školách.

Z dokumentů školy vyplývá, že na konci školního roku 2012/2013 z celkového počtu 84 žáků prospělo s vyznamenáním 48 žáků (tj. 57,1 %), 35 prospělo (tj. 41,6 %) a 1 žák neprospěl. Žádný žák nebyl klasifikován sníženým stupněm z chování.

Zavedený systém hodnocení individuálních výsledků vzdělávání žáků je na velmi dobré úrovni. Hodnocení a analýza skupinových výsledků zjištěných testováním jsou na příkladné úrovni.

Závěry

Mezi silné stránky školy patří výchovně vzdělávací činnosti pedagogů a vysoké pracovní nasazení ředitelky školy. Řízení školy je erudované, promyšlené a jednotlivé segmenty řízení na sebe logicky navazují. Škola je velmi aktivní a úspěšná v získávání dalších finančních zdrojů (projektové a grantové žádosti), získané finanční prostředky efektivně využívá. Vysoká míra volnočasových aktivit a vzdělávacích akcí typu projektový den, exkurze, sportovní a kulturní akce významnou měrou přispívají k prevenci sociálně patologických jevů.

Ke slabým stránkám patří méně podnětné a estetické prostředí na 2. stupni. Při hospitované výuce některých pedagogů byla nedostatečná závěrečná shrnující část, nezbyl čas na hodnocení nebo sebehodnocení žáků.

Česká školní inspekce doporučuje propracovat a systémově koncipovat řídicí systém školy. Zlepšit metodickou a didaktickou analýzu hospitovaných hodin. Intenzivně se věnovat modernizaci materiálně-technického vybavení školy, zlepšit estetiku a podnětnost prostředí zejména v budově, ve které jsou vzdělávání žáci 2. stupně.

Od poslední inspekce byly zlepšeny materiální podmínky především v oblasti

informačních technologií a vybavení školní družiny a došlo k částečné obměně pedagogického sboru.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina Základní školy, Dobré, okres Rychnov nad Kněžnou, čj. 353/2009, vydaná dne 30. 9. 2009, s účinností od 1. 11. 2009
2. Rozhodnutí MŠMT, čj. 6 112/2007-21, ve věci zápisu změny v údajích v rejstříku škol a školských zařízení ze dne 4. 4. 2007, s účinností od 1. 9. 2007
3. Rozhodnutí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, čj. 13523/SM/2007-3, ve věci změny zápisu do rejstříku škol a školských zařízení ze dne 30. 8. 2007, s účinností od 1. 9. 2007
4. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 8. 10. 2013
5. Jmenování ředitelky školy vydané dne 28. 11. 2002, s účinností od 1. 1. 2003
6. Potvrzení ve funkci ředitelky školy vydané dne 17. 7. 2012, čj. 297/2012, s účinností od 1. 8. 2012 (na dobu určitou 6 let)
7. Výkaz R 13-01 o ředitelství škol podle stavu k 30. 9. 2012 a k 30. 9. 2013
8. Výkaz M 3 o základní škole podle stavu k 30. 9. 2012 a k 30. 9. 2013
9. Výkaz Z 2-01 o školní družině – školním klubu (školní družina) podle stavu k 31. 10. 2012
10. Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství Škol (MŠMT) P 1-04 za 1. až 4. čtvrtletí roku 2012
11. Úpravy rozpočtu přímých výdajů na vzdělávání na roky 2010, 2011 a 2012
12. Finanční vypořádání dotací poskytnutých krajem za roky 2010, 2011 a 2012
13. Rozhodnutí o poskytnutí finančních prostředků z rozvojových programů MŠMT v roce 2010 a 2011
14. Výkaz zisku a ztráty sestavený k 31. 12. 2012
15. Účtový rozvrh pro rok 2012
16. Hlavní kniha účetnictví za rok 2012
17. Školní řád platný ve školním roce 2013/2014
18. Vnitřní řád školní družiny, platný ve školním roce 2013/2014
19. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání platný od 1. 9. 2013
20. Školní vzdělávací program pro školní družinu s názvem Jen si děti všimněte, jak je krásně na světě!, platný od 2. 9. 2013
21. Záznamy z hospitační činnosti ve školním roce 2013/2014
22. Koncepce školy 2013/14
23. Dlouhodobý plán – koncepční záměry a úkoly v období 2013 – 2015
24. Plán kontrol 2013/14

25. Rámcový plán vzdělávání na školní roky 2010 – 2014
26. Podmínky (kritéria) čerpání DVPP pro školní rok 2013/14
27. Vyhodnocení plánu DVPP 2012/13
28. Kniha úrazů žáků vedená od 19. 9. 2008 do 1. 10. 2013
29. Evidence školních úrazů žáků ve školním roce 2012/2013 včetně kopií zasílaných elektronických hlášení ČŠI
30. Minimální preventivní program na školní rok 2013/2014
31. Kopie dokladů o dosaženém vzdělání učitelů a vychovatelky ŠD
32. Kopie osvědčení o absolvování vzdělávacích akcí v rámci DVPP vedené ve školních letech 2012/2013 a 2013/2014
33. Záписy z jednání pedagogické rady vedené ve školních letech 2012/2013 a 2013/2014
34. Rozvrhy vyučovacích hodin tříd a učitelů platné ve školním roce 2013/2014
35. Vzorek žákovských knížek a notýsků žáků vedených ve školním roce 2013/2014
36. Vzorek zápisů z jednání metodických sdružení vedených ve školních letech 2012/2013 a 2013/2014
37. Učební plány ZŠ platné v době inspekce
38. Rozhodnutí ředitelky školy o přijetí k základnímu vzdělávání a o odkladu školní docházky vydaná pro školní rok 2013/2014
39. Třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy žáků ZŠ vedené ve školním roce 2013/2014
40. Školní matrika žáků ZŠ vedená ve školním roce 2013/2014
41. Individuální vzdělávací plány žáků platné ve školním roce 2013/2014
42. Zápis z jednání školské rady ze dne 24. 9. 2013 a 14. 10. 2013
43. Písemné práce žáků ve školním roce 2013/2014 (vzorek)
44. Záписy z porad a klasifikačních pedagogických rad v období 2012 až 2013
45. Organizační řád, včetně organizační struktury ze dne 1. 9. 2011
46. Organizace ZŠ pro školní rok 2013/2014
47. Časový harmonogram výchovného poradce ZŠ Dobré
48. Dokumentace ke školním vzdělávacím projektům realizovaných ve školních letech 2012/2013 a 2013/2014 (vzorek)
49. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2012/2013 ze dne 31. 8. 2013

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.h@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Královéhradeckém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Martina Bělková, školní inspektorka

M. Bělková v. r.

Mgr. Bc. Miluše Urbanová, Ph.D., školní inspektorka

Miluše Urbanová v. r.

Bc. Ilona Oškrobaná, kontrolní pracovnice

Oškrobaná v. r.

PaedDr. Antonín Kačírek, odborník pro základní
vzdělávání

Ant. Kačírek v. r.

V Hradci Králové dne 4. 12. 2013

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Blanka Rašková, ředitelka školy

Mgr. Blanka Rašková v. r.

V Dobrém dne 11. 12. 2013

Připomínky ředitelky školy

D. m. rok

Připomínky nebyly podány.